

"Білім туралы құжаттарды тану және нострификациялау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 10 қаңтардағы № 8 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 17 сәуірдегі № 161 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 5 мамырда № 16868 болып тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2021 жылғы 19 шілдедегі № 352 бұйрығымен.

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Білім және ғылым министрінің м.а. 19.07.2021 № 352 (алғашқы ресми жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Білім туралы құжаттарды тану және нострификациялау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 10 қаңтардағы № 8 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5135 болып тіркелген, 2008 жылғы 21 наурыздағы № 43 (1443) "Заң газеті" газетінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

осы бұйрықпен бекітілген Білім туралы құжаттарды тану және нострификациялау қағидаларында:

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Тану және нострификациялау рәсімін жүргізу үшін білім туралы құжаттарды қабылдау және "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорация) арқылы жүзеге асырылады.";

7-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"7. Білім туралы құжаттарды тану туралы өтініш берілген жағдайда Мемлекеттік корпорацияға мынадай құжаттар ұсынылады:

1) осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша білім туралы құжаттарды тану туралы өтініш;

2) білім туралы құжаттың және оның қосымшасының заңдастырылған немесе апостильденген көшірмесі (түпнұсқа салыстыру үшін, қайтарылып беріледі) және білім туралы құжаттың және оның қосымшасының, мөрдiң аудармасын қоса алғанда нотариалды куәландырылған аудармасы (егер құжат толығымен шет тілінде болса).

Білім туралы құжат Қазақстан Республикасы қатысушы болып табылатын ресми құжаттарды заңдастырудың күшін жоюды көздейтін құқықтық көмек туралы халықаралық шарттарға (келісімдерге) мүше-мемлекетте берілген жағдайда білім туралы құжаттың және оның қосымшасының нотариалды куәландырылған көшірмелерін және нотариалды куәландырылған аудармасы (егер құжат толығымен шет тілінде болса) ұсынылады, мұндай құжаттарды заңдастыру немесе апостильдендіру талап етілмейді.

Құжаттың мемлекеттік немесе орыс тіліндегі аудармасының дұрыстығын Қазақстан Республикасының аумағындағы нотариус немесе құжат берілген елдегі Қазақстан Республикасының дипломатиялық қызмет органдары куәландырады.

3) білім туралы құжат иесінің жеке басын растайтын құжаты (жеке басын сәйкестендіру үшін) немесе нотариалды куәландырылған сенімхат негізінде уәкілетті өкілдің жеке басын куәландыратын құжаты.

Қазақстан Республикасының резиденті емес адамдар үшін білім туралы құжат иесінің жеке басын растайтын құжаттың немесе паспорттың нотариалды расталған көшірмесі (мемлекеттік немесе орыс тіліндегі аудармасымен бірге және тиісті түрде расталған).

Егер білім туралы құжат иесі оны алғаннан кейін тегін, атын немесе әкесінің атын (бар болған жағдайда) ауыстырса тегін, атын немесе әкесінің атын (бар болған жағдайда) ауыстырғаны туралы немесе неке туралы немесе некені бұзу туралы акт жазбасын мемлекеттік тіркеу туралы куәлігінің нотариалды куәландырылған көшірмесін ұсынуы қажет (түпнұсқаны теңестіру үшін);

4) төлем туралы түбіртек.

Сараптау комиссия құзыреті шеңберінде білім туралы құжаттың Қағидалардың 12 - тармағында белгіленген талаптарға сәйкес келмейтінін анықтаған жағдайда мемлекеттік көрсетілетін қызметті алушы қосымша білім алғанын растайтын құжаттарды, оның ішінде практикалық дағдыларын және мамандық бойынша жұмыс тәжірибесін (егер мамандық бойынша практикалық жұмыс тәжірибесі 5 жылдан асқан жағдайда) ұсынады. Аталған құжаттардың нотариалды куәландырылған көшірмелері олардың нотариалды куәландырылған аудармасымен, оның ішінде мөрдің аудармасымен (егер құжат толығымен шет тілінде болса) бірге ұсынады.";

12-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"12. Сараптамалық бағалаудың мәні мен мазмұны:

1) егер білім туралы құжат заңдастырылмаған, апостильденбеген болса білім туралы құжаттың түпнұсқалығын анықтау;

2) білім туралы құжатты берген білім беру ұйымының оны беру кезеңінде сәйкесінше білім беру қызметімен айналысуға құқығы бар екенін анықтау;

3) білім деңгейін және (немесе) біліктілігін бағалау;

4) оқу кезеңдерін бағалау;

5) оқу мерзімдері мен нысанын бағалау;

6) білім туралы құжаттың иесіне құжатты берген мемлекетте берілетін академиялық және/немесе кәсіби құқықтарының Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік үлгідегі тиісті білім туралы құжаттарға және (немесе) біліктілікке берілетін құқықтарымен теңдігін анықтау;

7) қосымша білімінің бар болуын анықтау (егерде білім деңгейлерінде, оқу кезеңдерінде, оқу мерзімдері мен нысанында едәуір айырмашылық анықталған жағдайда);

8) практикалық дағдылары мен мамандық бойынша жұмыс тәжірибесінің бар болуын анықтау (егерде білім деңгейінде, оқу кезеңдерінде, оқу мерзімдері мен нысанында едәуір айырмашылық анықталған жағдайда) болып табылады.";

13-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"13. Егер сараптамалық бағалау барысында білім деңгейлерінде, оқу кезеңдерінде, оқу мерзімдері мен нысанында едәуір айырмашылық анықталған жағдайда қосымша оқып білім алғанын растайтын құжаттар, оның ішінде мамандық бойынша 5 жылдан астам практикалық жұмыс тәжірибесінің бар болуы білім туралы құжаттың иегеріне айырмашылықтың орнын толтырады.

Білім туралы құжатқа өткізілген сараптамалық қорытынды нәтижесі бойынша Орталық уәкілетті органға келесі ұсыныстардың біреуін енгізеді:

- білім туралы құжатты тиісті деңгейлері/дәрежелері және дайындық бағыттары (мамандық, біліктілік, кәсіп) бойынша еңбек қызметін жүзеге асыру ұсынысымен тану туралы;

- білім туралы құжатты төменгі деңгейлері/дәрежелері бойынша еңбек қызметін іске асыру ұсынысымен тану туралы;

- білім туралы құжатты оқуды одан әрі жалғастыру ұсынысымен тану туралы.
";

15-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"15. Тану туралы куәлік Мемлекеттік корпорация арқылы көрсетілетін қызметті алушының жеке өзіне немесе нотариалды расталған сенімхат бойынша үшінші тұлғаға беріледі".

18-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"18. Білім туралы құжаттарды нострификациялау туралы өтініш берілген жағдайда Мемлекеттік корпорацияға мынадай құжаттар ұсынылады:

1) осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша білім туралы құжаттарды тану туралы өтініш;

2) білім туралы құжаттың және оның қосымшасының заңдастырылған немесе апостильденген көшірмесі (түпнұсқа салыстыру үшін, қайтарылып беріледі)

және білім туралы құжаттың және оның қосымшасының, мөрдiң аудармасын қоса алғанда нотариалды куәландырылған аудармасы (егер құжат толығымен шет тiлiнде болса).

Бiлiм туралы құжат Қазақстан Республикасы қатысушы болып табылатын ресми құжаттарды заңдастырудың күшiн жоюды көздейтiн құқықтық көмек туралы халықаралық шарттарға (келiсiмдерге) мүше-мемлекетте берiлген жағдайда бiлiм туралы құжаттың және оның қосымшасының нотариалды куәландырылған көшiрмелерiн және нотариалды куәландырылған аудармасы (егер құжат толығымен шет тiлiнде болса) ұсынылады, мұндай құжаттарды заңдастыру немесе апостильдендiру талап етiлмейдi.

Құжаттың мемлекеттiк немесе орыс тiлiндегi аудармасының дұрыстығын Қазақстан Республикасының аумағындағы нотариус немесе құжат берiлген елдегi Қазақстан Республикасының дипломатиялық қызмет органдары куәландырады.

3) бiлiм туралы құжат иесiнiң жеке басын растайтын құжаты (жеке басын сәйкестендiру үшiн) немесе нотариальды куәландырылған сенiмхат негiзiнде уәкiлеттi өкiлдiң жеке басын куәландыратын құжаты.

Қазақстан Республикасының резидентi емес адамдар үшiн бiлiм туралы құжат иесiнiң жеке басын растайтын құжаттың немесе паспорттың нотариалды расталған көшiрмесi (мемлекеттiк немесе орыс тiлiндегi аудармасымен бiрге және тиiстi түрде расталған).

Егер бiлiм туралы құжат иесi оны алғаннан кейiн тегiн, атын немесе әкесiнiң атын (бар болған жағдайда) ауыстырса тегiн, атын немесе әкесiнiң атын (бар болған жағдайда) ауыстырғаны туралы немесе неке туралы немесе некенi бұзу туралы акт жазбасын мемлекеттiк тiркеу туралы куәлiгiнiң нотариалды куәландырылған көшiрмесiн ұсынуы қажет (түпнұсқаны теңестiру үшiн);

4) төлем туралы түбiртек.

Сараптау комиссия құзыретi шеңберiнде бiлiм туралы құжаттың Қағидалардың 12 - тармағында белгiленген талаптарға сәйкес келмейтiнiн анықтаған жағдайда мемлекеттiк көрсетiлетiн қызметтi алушы қосымша бiлiм алғанын растайтын құжаттарды, оның iшiнде практикалық дағдыларын және мамандық бойынша жұмыс тәжiрибесiн (егер мамандық бойынша практикалық жұмыс тәжiрибесi 5 жылдан асқан жағдайда) ұсынады. Аталған құжаттардың нотариалды куәландырылған көшiрмелерi олардың нотариалды куәландырылған аудармасымен, оның iшiнде мөрдiң аудармасымен (егер құжат толығымен шет тiлiнде болса) бiрге ұсынады.";

25 және 26-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"25. Техникалық және кәсіптік, жоғары және жоғары білімнен кейінгі білім туралы құжаттар бойынша сараптамалық қорытынды мынадай өлшемдердің қаралуы негізінде қабылданады:

- 1) оқу мерзімі;
- 2) оқылған курстар, пәндер, сабақтар тізбесі және көлемі;
- 3) практиканың бар болуы (бар болған жағдайда);
- 4) қорытынды аттестаттаудың бар болуы және оның деңгейі (бар болған жағдайда);
- 5) оқу бітіргендегі біліктілік жұмысының бар болуы (бар болған жағдайда);
- 6) оқу нысаны;
- 7) қосымша білімінің бар болуы (егерде оқу нысаны мен мерзімінде, оқылған курстар, пәндер, сабақтар тізбесі мен көлемінде едәуір айырмашылық анықталған жағдайда);
- 8) практикалық дағдылары мен мамандық бойынша жұмыс тәжірибесінің бар болуы (егерде оқу нысаны мен мерзімінде, оқылған курстар, пәндер, сабақтар тізбесі мен көлемінде едәуір айырмашылық анықталған жағдайда).

Алынған білім мен тәжірибе оқу жоспарлары мен оқу әдістемелеріндегі ықтимал айырмашылықтарды тану арқылы қорытынды дайындық тұрғысынан бағаланады.

26. Егер сараптамалық бағалау барысында оқылған базалық және бейінді курстар, пәндер, сабақтар тізбесі және көлемінде, оқу мерзімдері мен нысанында едәуір айырмашылық анықталған жағдайда қосымша оқып білім алғанын растайтын құжаттар, оның ішінде мамандық бойынша 5 жылдан астам практикалық жұмыс тәжірибесінің бар болуы білім туралы құжаттың иегеріне айырмашылықтың орнын толтырады.";

28-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"28. Білім туралы құжаттың баламалығын анықтау бойынша өткізілген сараптамалық қорытынды нәтижесі бойынша Орталық уәкілетті органға келесі ұсыныстардың біреуін енгізеді:

- білім туралы құжатты тиісті деңгейлері/дәрежелері және дайындық бағыттары (мамандық, біліктілік, кәсіп) бойынша еңбек қызметін жүзеге асыру ұсынысымен нострификациялау туралы;

- білім туралы құжатты төменгі деңгейлері/дәрежелері бойынша еңбек қызметін іске асыру ұсынысымен нострификациялау туралы;

- білім туралы құжатты оқуды одан әрі жалғастыру ұсынысымен нострификациялау туралы.";

30-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"30. Нострификациялау туралы куәлік Мемлекеттік корпорация арқылы көрсетілетін қызметті алушының жеке өзіне немесе нотариалды расталған сенімхат бойынша үшінші тұлғаға беріледі";

34-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"34. Көрсетілетін қызметті алушы телнұсқа алу үшін Мемлекеттік корпорацияға мынадай құжаттар ұсынады:

1) осы Қағиданың 8-қосымшасына сәйкес нысан бойынша телнұсқаны беру туралы өтініш;

2) білім туралы құжат иесінің жеке басын растайтын құжаты (жеке басын сәйкестендіру үшін) немесе нотариальды куәландырылған сенімхат негізінде уәкілетті өкілдің жеке басын куәландыратын құжаты;

Қазақстан Республикасының резиденті емес тұлғалар үшін білім туралы құжат иесінің жеке басын куәландыратын құжаттың нотариалды куәландырылған көшірмесі (мемлекеттік немесе орыс тіліндегі аудармасымен бірге);

3) Егер білім туралы құжат иесі оны алғаннан кейін тегін, атын немесе әкесінің атын (бар болған жағдайда) ауыстырса тегін, атын немесе әкесінің атын (бар болған жағдайда) ауыстырғаны туралы немесе неке туралы немесе некені бұзу туралы акт жазбасын мемлекеттік тіркеу туралы куәлігінің нотариалды куәландырылған көшірмесін ұсынуы қажет (түпнұсқаны теңестіру үшін)

4) төлем туралы түбіртек."

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті (Ғ. Жұмашев) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркеуден өткен күнінен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін қағаз және электронды түрде қазақ және орыс тілдерінде ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін "Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмелерін мерзімді баспа басылымдарына ресми жариялауға жіберуді;

4) осы бұйрық ресми жарияланған кейін оны Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

5) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Білім

және ғылым министрлігінің Заң қызметі және халықаралық ынтымақтастық департаментіне осы тармақтың 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым вице-министрі Т.И. Ешенқұловқа жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі*

Е. Сағадиев

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК